
Opgave 3 Michiel de Ruyter, helden en natievorming

Bij deze opgave horen de teksten 7 en 8.

Inleiding

Begin 2015 ging de speelfilm *Michiel de Ruyter* in première. Dit ging gepaard met veel media-aandacht voor de rol van Michiel de Ruyter in de Nederlandse geschiedenis. Michiel de Ruyter (1607-1676) wordt algemeen beschouwd als de grootste admiraal van zijn tijd en de bekendste zeeheld uit de Nederlandse geschiedenis. Het was overigens niet voor het eerst dat zijn rol als volksheld uitvoerig over het voetlicht gebracht werd. Vooral in de negentiende eeuw werden zijn heldendaden geroemd in boeken, gedichten en toneelstukken.

Gebruik tekst 7.

Er zijn verschillende visies over het ontstaan van naties: de modernistische school en de nationalistische school (critici van de modernistische school).

- 2p **18** Leg uit dat in tekst 7 de modernistische school te herkennen is. Gebruik in je uitleg een voorbeeld uit tekst 7.

Lees tekst 8.

De historicus Han van der Horst opperde een samenhang tussen het proces van globalisering enerzijds en toenemende belangstelling voor Nederlandse geschiedenis anderzijds.

Deze samenhang is een illustratie van een van de paradoxen van modernisering: generalisering versus pluralisering.

- 3p **19**
- Geef een beschrijving van de paradox generalisering versus pluralisering.
 - Leg uit dat de samenhang tussen het proces van globalisering en belangstelling voor Nederlandse geschiedenis een illustratie is van deze paradox.

Opgave 3 Michiel de Ruyter, helden en natievorming

tekst 7

Een chauvinistische heldenspiegel

Marita Mathijsen beschrijft in *Historiezucht – De obsessie met het verleden in de negentiende eeuw* hoe de geschiedenis, dus ook de geschiedenis van helden voor het eerst ‘van iedereen’ werd.

Vanaf ongeveer 1800 wordt door historici, schrijvers, de hogere burgerij en de overheid een nationaal historisch besef in de bevolking ‘gehamerd’, schrijft Mathijsen. Door allerlei politieke oorzaken, de Franse Revolutie, de gevluchte stadhouder, de Franse

bezetting, het samengaan van Zuid- en Noord-Nederland tot 1830, ontstond in de eerste helft van de negentiende eeuw een hevige behoefte aan een eigen glorieuze nationale geschiedenis.

Er werden daarvoor, met behulp van schrijvers, mythen gecreëerd, zodat Michiel de Ruyter louter een knap strateeg werd en geen desperado. Zulke historische figuren moesten helden worden en daar werd ook naartoe geschreven.

naar: Carel Peeters, www.vn.nl, 11 november 2013

tekst 8

Interview met historicus Han van der Horst over zijn nieuwe boek ‘De mooiste jaren van Nederland, 1950-2000’

Interviewer:

Er is op dit moment veel belangstelling voor vaderlandse geschiedenis en speciaal voor “onze hoogtepunten” zoals de Gouden Eeuw. Waar komt die belangstelling vandaan? Of is het puur toeval?

Han van der Horst:

“Dat heeft volgens mij te maken met de onzekerheid der tijden. We hebben met zijn allen lang gedacht dat we het hier

in Nederland met zijn allen goed voor elkaar hadden. In de ogen van veel Nederlanders valt dat de laatste tijd behoorlijk tegen. Veel van wat vertrouwd was, staat onder druk. Iedereen kent het rijtje wel: multiculturele samenleving, internet, ICT, (...). Je ziet overal ter wereld hoe mensen dan houvast proberen te vinden in de vaderlandse geschiedenis. Volgens mij is dat een gevolg van globalisering.”

naar: www.geschiedenis.nl, 18 september 2013